

DATOS IDENTIFICATIVOS

Metodoloxía da Investigación

Materia	Metodoloxía da Investigación			
Código	V01M128V01102			
Titulación	Máster Universitario en Tradución para a Comunicación Internacional			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Álvarez Lugrís, Alberto			
Profesorado	Álvarez Lugrís, Alberto			
Correo-e	alugris@uvigo.es			
Web	http://http://paratraduccion.com/limiares/metodoloxia/			

Descrición xeral Esta materia centrarase nunha das metodoloxías empíricas de estudo da tradución e da interpretación que máis se está a desenvolver na actualidade: o uso de corpus textuais de traducións e orixinais para rastrexar, identificar, describir e clasificar distintos fenómenos de tradución.

Malia centrarse a exposición en análises de tradución escrita, e concretamente en cuestións relacionadas coa Estilística Comparada, a metodoloxía é aplicable ó estudo doutro tipo de fenómenos, tanto de tradución como de interpretación.

Tódolos alumnos contarán, como non pode ser doutro xeito, co meu asesoramento constante, tanto durante a docencia presencial como durante o período de traballo autónomo, xa sexa por medio do correo electrónico ou persoalmente no meu despacho C35 da Facultade de Filoloxía e tradución. As mañás dos luns e mércores de 11.00 a 13.00 estarei á vosa disposición, pero podedes contactar comigo tamén en calquera outro momento. No enderezo alugris@uvigo.es ou no despacho estou á vosa disposición para todo o que precisedes. Podédesme atopar tamén en skype, twitter ou FaceBook como [alugris](#) e en Google Talk como alugris@gmail.com.

Competencias

Código	
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
B1	Dominar las herramientas tecnológicas e informáticas especializadas y con las metodologías de investigación más relevantes que permitan planear y ejecutar la investigación e interpretar sus resultados para ampliar el conocimiento, así como para utilizarlos en los contextos profesionales.
B3	Disponer de un espírito crítico y reflexivo, ágil y práctico ante fenómenos culturales que trasvasan las fronteras lingüísticas y culturales.
B4	Adquirir conocimientos, habilidades y destrezas en el campo de la traducción especializada y de la mediación cultural.

B5	Saber gestionar y elaborar proyectos de traducción y paratraducción concretos, revisar y corregir textos y, en general, actuar como mediador/a cultural.
B6	Saber identificar un objeto de investigación, formular hipótesis, emplear una metodología apropiada, analizar y presentar resultados.
B7	Comprender el proceso traductológico como un fenómeno holístico y transversal.
B8	Ser capaz de integrar los conocimientos adquiridos y tener capacidad para enfrentarse a la complejidad de formular juicios a partir de entornos nuevos o poco conocidos y con una información que, siendo incompleta o limitada, incluya reflexiones sobre las responsabilidades sociales y éticas vinculadas a la aplicación de sus conocimientos y juicios.
C1	Capacidad para aplicar los principios prácticos de la investigación empírica en T/I en su doble vertiente experimental y observacional y para desarrollar el procesamiento de la información en su aplicación al estudio de T/I.
C2	Capacidad para diseñar trabajos experimentales, observacionales y estudios de campo en T/I y para desarrollar en la práctica esos principios mediante la elaboración, presentación y discusión de proyectos reales de investigación empírica en T/I.
C3	Capacidad para analizar, reconocer y evaluar la transcendencia ideológica y sociocultural de una política de traducción para una cultura o comunidad.
C4	Saber establecer un método de trabajo de campo cuyas hipótesis no estén condicionadas por el estado de la cuestión clásico en traductología.
C6	Saber fomentar las buenas prácticas de reciprocidad social en investigación, animando a la persona investigadora a alimentar el diálogo universidad-sociedad mediante la observación directa y el contacto necesarios con la sociedad en la que vive.
C7	Conocer a nivel avanzado los métodos de investigación empírica más importantes aplicables a entornos laborales concretos de la interpretación, en especial en los servicios públicos y en las conferencias internacionales.
D1	Construir una visión holística de los fenómenos de traducción, interpretación y paratraducción en relación con otras actividades y disciplinas científicas.
D2	Dominio de las distintas herramientas TIC de ayuda a la traducción, gestión de memorias, procesamiento de textos, flujo de trabajo, programas específicos para distintas especialidades (subtitulación, localización, traducción técnica, edición, etc.)
D5	Asimilar las aportaciones teóricas de interés mutuo entre los estudios traductológicos y otras disciplinas relacionadas.
D6	Planificación y desarrollo de ensayos escritos y presentaciones que contengan formulaciones originales, utilicen una metodología rigurosa, y establezcan los parámetros de interpretación crítica adecuada sobre la relación entre traducción/intepretación y otras disciplinas.
D7	Poder evaluar el capital social, económico y simbólico de los distintos agentes que intervienen en los distintos procesos relacionados con la traducción /interpretación.
D8	Capacidad para traducir, corregir y revisar productos para la pantalla mediante varias modalidades como por ejemplo doblaje, subtitulación (interlingüística e intralingüística), voces superpuestas y audiodescripción, teniendo en cuenta el cliente y el destinatario.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Capacidade para deseñar traballos experimentais, observacionais e estudos de campo en T/I e para desenvolver na práctica eses principios mediante a elaboración, presentación e discusión de proxectos reais de investigación empírica en T/I.	A1
	A2
	A3
	A4
	A5
	B1
	B3
	B4
	B5
	B6
	B8
	C1
	C2
	C4
D1	
D5	
D6	

(*)Capacidade para analizar, recoñecer e avaliar a transcendencia ideolóxica e sociocultural dunha política de tradución para unha cultura ou comunidade.	A1 A2 A3 A4 A5 B3 B4 B7 C3 D1 D5
Saber establecer un método de traballo de campo cuxas hipóteses non estén condicionadas por el estado de la cuestión clásico en traductología.	A2 A3 A4 A5 B6 B7 B8 C4 D1 D6
Reconocer y categorizar como traductoras muchas prácticas sociales y multimodales que, dependiendo de las normas establecidas, no son habitualmente reconocidas como tales. Como consecuencia, promover la legitimidad de estas prácticas, tanto profesionales como ocasionales, e incrementar la dimensión teórica de los estudios de traducción e interpretación.	A2 A3 A4 A5 B3 B6 B7 C3 D1
(*)Saber fomentar as boas prácticas de *reciprocidad social en investigación, animando á persoa investigadora a alimentar o diálogo universidade-sociedade mediante a observación directa e o contacto necesarios coa sociedade na que vive.	A2 A3 A4 A5 B3 B8 C6 D1
(*)Coñecer a nivel avanzado os métodos de investigación empírica máis importantes aplicables a contornas laborais concretas da interpretación, en especial nos servizos públicos e nas conferencias internacionais.	A1 A2 A3 A4 A5 B1 B3 C7 D2
(*)Construír unha visión *holística dos fenómenos de tradución, interpretación e paratradución en relación con outras actividades e disciplinas científicas.	A2 A3 A4 B3 C3 D1
(*)Coñecer a nivel avanzado os métodos de investigación empírica máis importantes aplicables a contornas laborais en especialidades e disciplinas relacionadas coa tradución e a interpretación.	A2 A3 A4 A5 B3 B7 C7 D1

(*)Aprender a deseñar, planificar e realizar un traballo empírico de investigación, xa sexa *observacional, experimental ou un traballo de campo, entrevista ou cuestionario para a investigación.	A1 A2 A3 A4 A5 B3 B6 C1 C2 D1 D6
(*)Asimilar as achegas teóricas de interese mutuo entre os estudos *traductolóxicos e outras disciplinas relacionadas.	A2 A3 A4 A5 B3 C4 D1 D5
(*)Poder avaliar o capital social, económico e simbólico dos distintos axentes que interveñen nos distintos procesos relacionados coa tradución /interpretación.	A2 A3 A4 A5 B3 C1 C7 D7
(*)Capacidade para traducir, corrixir e revisar produtos para a pantalla mediante varias modalidades por exemplo dobraxe, *subtitulación (*interlingüística e *intringüística), voces *superpuestas e *audiodescripción, tendo en conta o cliente e o destinatario.	A2 A3 A4 A5 B3 C3 D8
(*)Capacidade de aprendizaxe autónoma e continua dos contextos técnicos e teóricos relacionados co proxecto de investigación co cal se está colaborando.	A2 A3 A4 A5 B3 C4

Contidos

Tema	
1. CUESTIÓNS BÁSICAS DE METODOLOXÍA	1.1. Fundamentos metodolóxicos 1.2. Ética da investigación 1.3. Investigación orientada ao produto 1.4. Investigación orientada ao proceso 1.5. Outras orientacións
2. INTRODUCCIÓN Á LINGÜÍSTICA DE CORPUS E AOS CORPUS PARALELOS	2.1. A Lingüística de corpus. 2.2. Definición e tipoloxía de corpus. 2.3. Anotación de corpus (SGML). 2.4. Os corpus paralelos. o corpus TECTRA. 2.4.1. Deseño e composición. 2.4.2. Criterios de selección de textos. 2.4.3. Construción do corpus.
3: LINGÜÍSTICA DE CORPUS E TEORÍA DA TRADUCIÓN	3.2. O nacemento dos Estudos de tradución 3.2.1. A tradución como feito cultural 3.2.2. Normas de comportamento tradutivo 3.2.3. A equivalencia como concepto histórico 3.2.4. Metodoloxía dos Estudos descritivos de tradución 3.3. O lugar da Estilística comparada dentro dos Estudos descritivos de tradución 3.3.1. Metodoloxía de análise da Estilística comparada 3.3.2. A unidade de análise e a unidade de tradución 3.3.3. A comparación e os seus resultados 3.3.4. Dedución de pautas de comportamento descritivas 3.3.5. Delimitación do modelo de equivalencia

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	0	2
Debate	4	50	54
Eventos científicos	2	10	12
Foros de discusión	0	28	28
Seminario	4	50	54

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Actividades introdutorias	Clases de presentación do curso e da metodoloxía de traballo
Debate	Prácticas en clase ou a través da plataforma de teledocencia FAITIC.
Eventos científicos	Asistencia do alumnado a actividades de formación docente.
Foros de discusión	Ferramenta virtual para presentación e resolución de dúbidas.
Seminario	Clases de aplicación dos contidos teóricos e de desenvolvemento do traballo propio da/do estudante

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Actividades introdutorias	As sesións maxistras, os debates, os traballos, proxectos, estudos de casos e maila resolución de exercicios precisan unha atención personalizada que se exerce na aula e mais nas horas de titorías presenciais e telemáticas. Tanto na aula como no foro e no intercambio de mensaxes electrónicas, o docente tratará de sistematizar as dúbidas e as preguntas individuais e ofrecer respostas para o conxunto do grupo, de maneira que sexa posible garantir a igualdade de acceso á información e ao ensino. Incídese especialmente na calidade das titorías telemáticas, por constituíren un modelo de correspondencia que cumpre con normas de redacción escrita, obxectivo de aprendizaxe doutras materias do grao. Dado o contexto da saída de estudos (sesión en exterior, nun medio social, construído, etc.) as formas de interacción docente/estudiante son diferentes das convencionais, podendo dar un diálogo eficaz con grupos máis pequenos, e permitindo que cadaquén dialogue con outros membros do grupo, ou mesmo coas persoas presentes no lugar.

Avaliación							
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe				
Debate	Saber construír un discurso científico razoado e coherente con respecto aos temas propostos, empregando para iso os conceptos revisados e aplicados nas prácticas de campo.	25	A1	B1	C1	D1	
			A2	B3	C4	D2	
			A3	B5	C6	D5	
			A4	B7			
			A5				
Eventos científicos	Análise razoada e pormenorizada de cada un dos documentos seleccionados co fin de demostrar a adquisición de todos e cada un dos obxectivos expostos neste curso.	25	A2	B3	C3	D1	
			A3	B6	C4	D5	
			A4	B7	C7	D7	
			A5			D8	
Foros de discusión	Saber construír un discurso razoado e coherente respecto dos temas propostos nos distintos artigos e lecturas.	25	A1	B5	C2	D2	
			A2	B6	C3	D5	
			A3	B7	C4	D7	
			A4	B8	C6		
			A5		C7		
Seminario	Correcta aplicación de conceptos e metodoloxías nos casos prácticos propostos para traballar.	25	A1	B3	C1	D1	
			A2	B7	C2	D5	
			A3	B8	C4		
			A4		C7		
			A5				

Outros comentarios sobre a Avaliación

Os alunos deberán presentar un traballo en novembro de 2018 que consistirá na resposta razoada a 4-6 preguntas formuladas polo profesor.

A segunda convocatoria (xuño 2019) consistirá nun traballo semellante.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

BAKER, Mona, **Corpus Linguistics and Translation Studies. Implications and Applications**, 1993

BAKER, Mona, **Corpora in Translation Studies: An Overview and Some Suggestions for Future Research**, 1995

BAKER, Mona, **Corpora in Translation Studies: An Overview and Some Suggestions for Future Research**, 1995

GÓMEZ GUINOVART, Xavier, **Terminología aplicada basada en corpus**, 2009

GÓMEZ GUINOVART, Xavier e Elena Sacau Fontenla, **Parallel corpora for the Galician language: building and processing of the CLUVI (Linguistic Corpus of the University of Vigo)**, 2004

GÓMEZ GUINOVART, Xavier, Eva Díaz Rodríguez e Alberto Álvarez LUGRÍS, **Aplicacións da lexicografía bilingüe baseada en cónpora na elaboración do Dicionario CLUVI inglés-galego**, 2008

GRANGER, S., **The corpus approach: a common way forward for Contrastive Linguistics and Translation Studies?, en Corpus-based Approaches to Contrastive Linguistics and Translation Studies**, 2003

LAVIOSA, Sara, **How Comparable Can "Comparable Corpora" Be?**, 1997

LAVIOSA, Sara, **Corpus Based Translation Studies. Theory, Findings, Applications**, Rodopi, 2002

SPERBERG-MCQUEEN, C. Michael & BURNARD, Leo (, **A Gentle Introduction to SGML**, 1994

van DOORSLAER, Luc, **Quantitative and Qualitative Aspects of Corpus Selection in Translation Studies**, 1995

Bibliografía Complementaria

ÁLVAREZ LUGRÍS, Alberto, **Estilística comparada da traducción. Proposta metodolóxica e aplicación práctica ó estudio do corpus TECTRA de traducións do inglés ó galego**, Servicio de publicacións da Universidade de Vigo, 2001

XIAO, Richard, **Corpus Survey. Department of Linguistics, Lancaster University**, 2005

Recomendacións
